

Makulering av testmateriale

Anders Skuterud

psykologspesialist, konsulent for Nasjonalt senter for erfaringskompetanse i psykisk helse

Jeg har hørt at Psykologforeningen har anbefalt at testmateriale skal destrueres. Det er vanskelig å skjønne at dette er riktig i forhold til vår plikt til å føre journal. Det fratar også andre kolleger muligheten til å se på grunnlagsmaterialet for vår rapport, og det blir ikke mulig å forske senere. Kan dette være riktig?

Usikker kollega

Det hører med til faglig forsvarlig praksis at det skal dokumenteres hva som er gjort av utredninger, behandling og vurderinger. Lov om Helsepersonell sier at journalen skal inneholde relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen. Pasientrettighetsloven og Personregisterloven gir i hovedsak rett til innsyn i journal og til kopi av det som ligger i journalen.

En forutsetning for at tester skal fungere, er at den som skal testes ikke er kjent med spørsmålene på forhånd. Derfor er det viktig å skjerme testmateriale fra alle former for offentliggjøring. Det å kopiere skåringsarkene fra psykologiske tester kan medføre at det må gjøres nye standardiseringer og normeringer. Verken praktisk eller økonomisk er det mulig. Derfor har det i mange år vært anbefalt praksis å holde eget arkiv med testresultater og rådata sammen med aktuelle arbeidsnotater. I journalen skulle rapporten fra den psykologiske utredningen ligge.

Men denne ordningen med «dobbel journal» ville ikke tilsynsmyndighetene godta. Beskjeden var klar – alt skulle ligge i én journal. Arbeidsnotater og lignende som ikke skal være en del av journalen må makuleres. Samtidig ble det konstatert at selve testmetoden ikke var en del av journalen.

Konsekvensen ble at skåringsark med rådata må oppfattes som arbeidsnotater. Etter at rådata er bearbeidet og integrert i rapporten, skal skåringsarkene makuleres for å unngå kopiering. Da vi drøftet dette med myndighetene for noen år siden, fikk vi ikke gjennomslag for våre argumenter: At makulering av rådata var uheldig fordi det ikke gjorde kontroll med grunnlaget for normerte skårer mulig, at det svekket pasientens rettigheter til re-testing og sammenligning med tidligere test, og at det svekket mulighetene for forskning.

Dermed ble vi stående med dagens praksis (se www.psykol.no/?aid=9035560 eller www.psykologforeningen.no og velg Profesjon og fag og deretter Testresultater).

Jeg er helt enig med at dette ikke kan være riktig. Ved flere anledninger har vi derfor tatt saken opp med myndighetene. Vår siste henvendelse har nå ligget ubesvart i snart ett år. Men vi vil arbeide videre med å finne frem til ordninger som både ivaretar retten til innsyn og hensynet til testmetodenes integritet.